

RAPPORT

Gravenshoved Kostskole

Undersøgelsens Del 3

Advokat (H), Partner Niels Vase

Den 10. januar 2023

HjulmandKaptain

Indhold

1.	Undersøgelsens samlede konklusioner	4
2.	Behandling af personoplysninger i denne rapport.....	4
3.	Baggrunden for børnenes ophold på Gravshoved Kostskole	5
4.	Sammenfattende beskrivelse af Gravshoved Kostskole.....	5
4.1	Udsagn fra klagerne.....	6
4.1.1	Vold.....	6
4.1.2	Seksuelle krænkelser	9
4.1.3	Tvangsfodring	11
4.1.4	Generelt nedværdigende behandling.....	12
4.1.5	Arbejds-mæssige pligter	13
4.1.6	Åbning af breve /overvågning af telefonsamtaler	13
4.1.7	Økonomiske forhold vedrørende børnene	14
4.1.8	Bortskaffelse af dokumenter	14
4.2	Udsagn fra andre end klagerne	15
4.2.1	Baggrunden for børnenes ophold på Gravshoved Kostskole	16
4.2.2	Beskrivelse af Gravshoved Kostskole.....	16
4.2.3	Pædagogikken på Gravshoved Kostskole	16
4.2.4	Beskrivelser af Forstanderen	17
4.2.5	Tilsyn/besøg på Gravshoved Kostskole	17
4.2.6	Interview af lærer/tidligere ansatte på Gravshoved Kostskole.....	18
4.2.7	De enkelte udsagn	19
5.	Kontakt til eller tilsyn fra Aalborg Kommune	21
6.	Bevisvurdering af de modtagne udsagn	22
7.	Juridisk vurdering af de modtagne udsagn.....	25
7.1	Sammenfatning	25
7.2	Lovgrundlaget.....	26
7.2.1	Regler om magtanvendelse/afstraffelse af børn.....	26

7.2.2	EMRK.....	26
7.2.3	Forældelse	27
7.2.4	Betydningen af, at det beskrevne forløb fandt sted i perioden 1964 – 1993	28
8.	Den senere udvikling i børnenes liv.....	28
9.	Om undersøgelsen.....	29
10.	Kommissoriet.....	30
10.1	Undersøgelsens formål	30
10.2	Undersøgelsens uafhængighed.....	30
10.3	Sammenhæng med Politiets undersøgelser	30
10.4	Udvalg af personer til interviews	30
11.	Rammer for interviews	31
12.	Gennemførelse af interviews	32
13.	Behandling af personoplysninger (GDPR)	33

1. Undersøgelsens samlede konklusioner

På baggrund af de nedenfor beskrevne interviews finder Undersøgeren:

- Klagerne over vold, seksuelle krænkelser, tvangsfodring, nedværdigende behandling og den generelle afskæring af kommunikation med børnenes familier er generelt troværdige.
- De beskrevne forhold udtrykker en række tilfælde af overtrædelser af straffeloven, Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 og forbuddet mod legemlig afstraffelse i skolen.
- Kommunens tilsyn med Graveshoved Kostskole lever ikke op til nutidige standarder, men afviger ikke fra, hvad der var sædvanligt på den tid, hvor Graveshoved Kostskole blev drevet.
- Det er ikke dokumenteret, at der er kommet klager til repræsentanter for Kommunen af et sådan indhold og i en sådan grad, at jeg kan kritisere, at Kommunen ikke greb ind.
- Det er ikke dokumenteret, at dokumenter på Graveshoved Kostskole er blevet uberettiget bortskaffet i forbindelse med lukningen af skolen.

2. Behandling af personoplysninger i denne rapport

Klagerne er lovet anonymitet og er derfor i det følgende alene identificeret ved ID-numre fra sagsstyringssystem. Tidspunktet for klagernes ophold på Graveshoved Kostskole og deres alder ved skolestart er angivet. Klagerne er nedenfor betegnet som X (X1-X? hvor flere klagerere er involveret).

De omtalte lærere og øvrige interviewede er beskrevet som "NN" (eller NN1- NN? hvor flere er involveret).

Forstanderen er omtalt som "Forstanderen", da dette er vurderet som nødvendigt af hensyn til forståelsen af rapporten, og da hans navn allerede er alment kendt, herunder har været omtalt i dagspressen.

Se i øvrigt nedenfor afsnit 13 om behandling af personoplysninger i forbindelse med undersøgelsen.

3. Baggrunden for børnenes ophold på Gravshoved Kostskole

De interviewede, der kender baggrunden for, at de kom på Gravshoved Kostskole, angiver typisk dårlige forhold - herunder ofte vold - i hjemmet, vanskeligheder i skolen og småkriminalitet som årsagen til, at de kom på Gravshoved Kostskole. I et betydeligt antal tilfælde har der været tale om tvangsfjernelser, uden at dette tal kan angives nøjagtigt, da de interviewede i mange tilfælde, ikke ved det.

Mange fortæller, at de ikke senere kunne tale med forældrene om grunden til, at de kom afsted og stadig ikke kender baggrunden, herunder om opholdet var accepteret af forældrene.

Varigheden af ophold på Gravshoved Kostskole varierede fra få måneder og op til flere år.

4. Sammenfattende beskrivelse af Gravshoved Kostskole

Gravshoved Kostskole blev oprettet i 1964 og lukket i 1993. I rapporten over undersøgelsens Del 2 har jeg beskrevet en række generelle forhold vedrørende institutionen og baggrunden for, at den blev lukket. Der er intet, der tyder på, at lukningen var forårsaget af forhold, som har forbindelse med de klager, der kom til kommunen i 2021.

Som beskrevet i rapporten vedrørende undersøgelsens Del 2 er der kun i begrænset omfang skriftligt materiale vedrørende Gravshoved Kostskole, hvorfor en undersøgelse af de indkomne klager i vidt omfang må ske på grundlag af interviews med de involverede. Se angående bortskaffelse af skriftligt materiale nedenfor under punkt 4.1.8.

Alle registrerede klager er kontaktet angående interview, men ikke alle er vendt tilbage. Ingen af klagerne har nægtet at deltage.

4.1 Udsagn fra klagerne

Klagerne omtaler vold, seksuelle krænkelser, tvangsfodring, generelt nedværdigende behandling, arbejdsmæssige pligter og har forklaret sig til Politiet vedrørende disse forhold. Politiets rapporter har dannet grundlag for efterfølgende interviews.

Om de enkelte punkter:

4.1.1 Vold

Klagerne over vold omhandler alt fra lussinger med flad hånd til knytnæveslag og spark.

Volden er, ifølge de interviewede udøvet af en gruppe af lærere/pædagoger (ikke alle), men også i nogle tilfælde mellem børnene indbyrdes. I nogle tilfælde angives, at lærerne har opildnet børnene til vold mod hinanden.

De interviewede, der omtaler voldsepisoder, nævner en gruppe af lærere på 5-10 personer, herunder Forstanderen, som dem der udøvede volden, men derudover, at vold var en integreret del af omgangsformen på Graveshoved Kostskole.

Det er dog ikke alle interviewede, der har set voldsepisoder, og nogle stiller spørgsmål ved, om disse episoder har fundet sted.

Som det fremgår nedenfor under punkt 7.2.1, har enhver form for fysisk afstraffelse været forbudt siden 1967¹. De indhentede udsagn om vold vedrører alle forhold, indtruffet efter dette tidspunkt.

¹ Bekendtgørelse nr. 276 af 14. juni 1967 (§ 8)

Nogle udvalgte eksempler på udsagn om vold/ fysisk afstraffelse:

ID 1593, 13 år 1988

Nævner følgende eksempler på voldsepisoder og udsagn om nedværdigende behandling:

- Sparket ned ad trappen
- Slået med et telefonrør
- Talrige tilfælde af vold, så hun tit kom hjem på weekend med blå mærker
- Børnene skulle stå i spisesal som straf, oplevet op til otte timer
- Tissede i bukserne, men fik ikke lov at skifte
- Slæbt afsted i forbindelse med løb
- Set nogen blive tvunget til at spise opkast ved bordet.

ID 1670, 13 år 1986

NN var ofte den, der stod for "håndmadderne", NN1 var suspenderet i en periode som følge af vold mod en elev. X ved ikke, hvordan denne historie sluttede. Har beskrevet til Politiet, den magtdemonstration, der fandt sted den første dag han var på Graveshoved Kostskole fra Forstander og NN. Betegner dette som "regulære tæsk".

Kan generelt bekræfte andres udsagn om vold på Graveshoved Kostskole. Har ikke kendskab til seksuelle krænkelser, vurderer det dog som sandsynligt, at de har fundet sted.

X klagede til en lærer over de ting, han var udsat for. Ved ikke præcist hvad der skete herefter, men han blev kaldt til Forstanderens kontor, hvor han blev truet. Forstanderen gjorde opmærksom på, at han havde sort bælte i taekwondo.

ID 1617, 13 år 1990

Undervisningen var ok, men forkerte svar udløste voldsomme reaktioner fra lærerne og dermed stor nervøsitet (flere tissede i bukserne).

Har set andre elever blive smidt rundt, er selv blevet trykket op ad en væg og set mange lignende episoder, specielt i frikvarterne. Husker, at Forstanderen trykkede sin træsko ned over X's fødder.

Måltiderne husker han for konflikter om at spise op (ostemadder) og tygge maden.

Husker ture med Forstanderen for at se på efterskoler, hvor Forstanderen udtalte, at "hvis der blev det mindste ballade, kommer vi og henter jer igen".

Har ikke været udsat for seksuelle krænkelser, men har hørt råb om natten fra pigernes værelser, som lå modsat drengeværelserne.

ID 1586, 8 år 1970

Husker ikke navne på Forstander eller lærere, men nogle af de mest voldsomme episoder husker han tydeligt. Det drejer især om:

- Tilfælde af seksuelt misbrug. Er lidt usikker på antallet af gange, men husker, at det var den samme lærer.
- Beskyldninger om at være skyld i en gårdbrand, hvilket var forkert. Beskyldningen kom nok af, at nogle af drengene røg.
- Mange tilfælde af vold både over for ham og over for andre. Kom ofte hjem på weekend med blå mærker. Hvis det var særligt slemt, måtte han slet ikke komme hjem.
- Forældrene hentede ham på et tidspunkt, hvor en lærer (ham der stod bag voldtægterne) var ved at tæske ham. Hans far steg ud af bilen og væltede læreren, hvorefter X blev smidt ind i bilen, hvorefter de hurtigt forlod stedet

ID 1420, 13 år 1968

Har været udsat for vold i et tilfælde, som beskrevet i politirapporten (lussinger og gentagne knyt-næveslag). Ved, at det var en kammerats forældre, der klagede til Aalborg Kommune, hvilket førte til et møde med læreren hos Forstanderen, hvilket der ikke kom noget ud af.

ID 1733, 10-13 år perioden 1987 – 1989 (husker det ikke højagtigt)

Husker den første dag på Graveshoved Kostskole, hvor en pige lå skrigende på gulvet.

NN var essensen i volden, NN1 og sikkert også andre har tævet ham. Volden var en del af hverdagen på Graveshoved Kostskole, men også fra før ham kom på Graveshoved Kostskole.

ID 1762, 14 år 1982

Fik kram og kys ved sengetid, men lagde ikke så meget i det.

Var på slankekur, men det var frivilligt.

Blev chokeret, da han så NN smide X1 ned ad trappen, ved ikke hvad der gik forud, men det virkede meget voldsomt.

4.1.2 Seksuelle krænkelser

En række interviewede beretter om seksuelle krænkelser, dog et mindre antal end dem, der beretter om vold.

Som eksempler på beretninger om seksuelle krænkelser kan nævnes:

ID 1725, 11 år 1986

NN var hendes lærer. X betegner ham som "skrækkelig", især fordi han tog hende med hjem og allerede på den første tur i sin røde BMW lagde hånden på hendes lår og førte hånden længere op. Senere voldtog han hende 5-6 gange over en længere periode.

ID 1687, 12 år 1984

Har været udsat for gentagne blufærdighedskrænkelser fra NN, berøringer/beluring og har fortalt om dette til Politiet.

ID 1559, 12 år 1989

NN, lærer i dansk og matematik. Husker ham bedst for, at han rørte ved pigerne.

ID 1547, 14 år 1990

Husker, at hun på et tidspunkt, da hun boede hos NN (hun måtte ikke komme hjem i en ferie), blev spurgt af NN: "Hvordan har du det med at gå i seng med mænd?" og senere så en pornofilm (eller en film med pornografiske scener) sammen med ham. Mener ikke, at hun er blevet misbrugt seksuelt derudover.

Mener, at ID 1725 har været udsat for noget lignende, hun boede også hos NN og blev indlagt på Psykiatrisk Afdeling.

ID 1689, 11 år 1986

Beretning om "gentagne seksuelle overgreb" fra lærer NN og oralsex fra lærer NN1.

ID 1537, 9 år 1969

Seksuelle krænkelser, udført af ældre elever, nok 4-5 stykker i 13-14-års alderen. Er ikke blevet krænket seksuelt af lærere, men lærere har truet med at sende de ældre elever efter ham, hvis han klagede. Det var ikke alene X, der var udsat for disse krænkelser, men også andre af de mindre elever, hvilket førte til, at de ikke turde gå på toilettet om natten og tisede i sengen. Overbevist om, at det ikke nyttede noget at klage.

ID 1462, 10 år 1984

Omtaler i politirapporten et seksuelt overgreb og er sikker på, at det blev begået af en anden elev, men husker ikke navnet. Sagde ikke fra, men accepterede heller ikke. Har fortrængt oplevelsen gennem mange år og mener, at overgrebet har præget hende siden.

ID 1429, 13 år 1984

Både NN og NN1 hoppede op i sengen til hende og krammede hende, når hun skulle sove, men hun opfatter ikke dette som seksuelt krænkende. Har ikke mistanke om seksuelle overgreb på skolen.

Næsten alle interviewede beretter om, at det var et fast ritual ved sengetid, at børnene skulle kysse de voksne godnat. Enkelte beretter om, at dette også skete, når børnene blev afleveret ved bussen, ofte i forældrenes påsyn. Næsten alle betegner dette ritual som grænseoverskridende, men mange betegner det dog ikke som seksuelle krænkelser.

ID 1835, 12 år 1973

Har til Politiet forklaret om episoder med vold og seksuelle krænkelser fra NN. Har set eksempler på, at nogle skulle blive siddende ved bordet efter måltidet, men ikke set tvangsfodring.

Har til Politiet forklaret om et forsøg på flugt, nåede til Kolding og blev hentet af NN. På hjemturen holdt han ind på en rastepads og gav børnene regulære tæsk. Har også til Politiet fortalt om en episode ved et lejrball, hvor han røg og flygtede op i et træ, og hvor NN opildnede de andre børn til at kaste sten efter ham. Er sikker på, at børnene ikke havde noget imod ham og kun gjorde det af frygt for NN.

Har haft stuearrest i en kartoffelkælder i 6-7 timer. Har til Politiet fortalt om seksuelle krænkelser, der ofte fandt sted i kartoffelrummet. NN påstod, at han havde underskrift fra forældrene på, at han måtte slå børnene. Citatet om dette i politirapporten er ordret det, der bliver fortalt i interview.

4.1.3 Tvangsfodring

De interviewede fortæller, at børnene skulle spise, hvad der blev serveret, og at det ikke blev tolereret, at barnet nægtede at spise.

Nogle eksempler på udsagn vedrørende dette:

ID 1767, 7 år 1975

Har til politiet berettet om en episode, hvor han nægtede at spise ost og derfor måtte blive tilbage ved bordet sammen med NN efter morgenmad. Kom til at sidde i 4 timer. De andre børn var ry-stede.

ID 1690, 9 år 1984

Har være udsat for, og set, talrige tilfælde af vold og tvangsfodring. For eget vedkommende husker han især en episode, hvor han ikke ville spise lever. Har tilsvarende set og oplevet mange tilfælde af ydmygelser.

ID 1687, 12 år 1984

Er blevet tvangsfodret flere gange.

ID 1424, 13 år 1991

Har set tvangsfodring mange gange, lærerne gjorde intet forsøg på at afskærme de andre børn fra at overvære det. Når han specielt har omtalt episoden med tvangsfodring af X, skyldes det, at det var første gang, han så det.

ID 1407, 7 år 1993

Har overfor Politiet og i en skriftlig redegørelse, redegjort for voldsomme episoder på Gravenshoved Kostskole.

Efter at hun var forsøgt tvangsfodret med grapefrugt tog ydmygelserne af, måske fordi NN indså, at han var gået for langt.

Deler episoderne op i større, enkeltstående ydmygelser og mindre, daglige ydmygelser.

4.1.4 Generelt nedværdigende behandling

En række interviewede fortæller, at børn, der havde tisset i sengen om natten, blev stillet op foran de øvrige børn og tvunget til at klæde sig af.

Andre eksempler er placering i et lukket kælderrum, inddragelse af muligheden for at komme hjem på weekend, men i stedet blive placeret hos lærere i weekender.

4.1.5 Arbejds-mæssige pligter

Børnene skulle hjælpe med sædvanlige huslige pligter, såsom at rydde op og hjælpe med madlavning. Dette betegner de interviewede generelt som rimeligt og svarende til, hvad de var forpligtet til hjemme.

Andre fortæller dog om, at de derudover skulle hjælpe lærerne med private gøremål, såsom at vaske bil, ordne have og hugge brænde. I nogle tilfælde skete dette mod betaling, der dog ifølge de interviewede ofte var symbolsk og kun kunne anvendes til køb af slik i skolens kiosk.

Enkelte interviewede fortæller om, at de udførte arbejde på Forstanderens gård. Det er uklart om dette skete mod betaling.

4.1.6 Åbning af breve /overvågning af telefonsamtaler

Næsten alle de interviewede fortæller, at børnene hver fredag blev sat til at skrive breve hjem til forældrene, og at brevene ikke måtte indeholde negative udsagn om Graveshoved Kostskole. Breve med negative udsagn skulle skrives om og negative udsagn fjernes.

Forældrene fik på denne måde alene positive udsagn fra Graveshoved Kostskole.

Breve fra forældre til børnene blev som hovedregel åbnet og eventuelle gaver fjernet, medmindre de var bagatelagtige. Det var således ikke tilladt børnene at have moderigtigt tøj eller elektronik.

Der var begrænsede muligheder for at ringe hjem, idet opkald kun kunne ske fra en telefon i et fælles lokale under overvågelse af en lærer. Efter det oplyste har børnene kun i meget begrænset omfang ringet hjem.

Børnene kom som hovedregel hjem hver anden weekend. Dog ikke børn, hvis forældre ikke kunne tage sig af børnene. I flere tilfælde blev barnet frataget muligheden for at komme hjem som straf for dårlig opførsel. I så fald blev barnet typisk placeret hos en af lærerne.

Som eksempel herpå kan nævnes:

ID 1748, 14 år 1990

Havde tilladelse til (overvåget) telefonsamtale onsdag og lørdag á ½ time. I breve måtte han kun fortælle noget positivt ("for ikke at gøre Farfar ked af det"). Skrev besked på kanten af et krydsordsblad, at han ville hjem og efter et par måneder gik det op for forældrene, at der var noget galt.

4.1.7 Økonomiske forhold vedrørende børnene

Pengebeløb skulle indsættes hos Graveshoved Kostskole og kunne alene hæves til brug for køb af slik hos Graveshoved Kostskole. Slik blev købt af Graveshoved Kostskole ved grænsehandel. Der er tilsyneladende aldrig udarbejdet regnskab over disse beløb, ingen beretter at have fået et eventuelt overskydende beløb udbetalt.

4.1.8 Bortskaffelse af dokumenter

Flere klagere fortæller, at de har hørt om, at dokumenter fra Graveshoved Kostskole blev brændt af, kort tid før skolen lukkede.

En enkelt klager oplyser at have set dette ske:

ID 1844, 1993

Mener, at volden på skolen tog til, da det stod klart for lærerne, at skolen skulle lukke. Som eksempler på vold / ydmygelser nævner han:

- Krav om at skulle rense et stoppet toilet med fingrene
- Skulle rengøre tekop med fingrene
- Pegepind smadret i hovedet på en elev

- Krav om at alle skulle blive i fællesstuen indtil en bestemt episode var opklaret, ofte i flere timer
- Børn lagt ned på gulvet ved hjælp af førergreb
- En otteårig dreng taget i halsgreb og sat op mod væggen
- Inddragelse af mulighed for at komme hjem i weekenden, i stedet skulle man være hos en lærer og hjælpe med havearbejde
- Tvangsfodring
- Sengevædere tvunget til at tage tøjet af i alles påsyn
- Brev censureret
- Måtte ikke gå i eget tøj, mærkevaretøj forbudt.

Har ikke set seksuelle krænkelser, har dog konstateret, at Forstanderen ragede på pigerne og opbevarede pornoblade på sit kontor. Skiftende unge kærester.

Flere prøvede at flygte, nogle på traktor til Kolding, hvor de blev standset.

X forsøgte selvmord og kunne ikke snakke med nogen om, hvad han oplevede.

I slutningen af august 1993 - efter at det var oplyst, at skolen skulle lukke - overværede han, at papirer fra Gravenshoved Kostskole blev brændt af i centralfyret. Papirerne kom fra kælderen under Forstanderens privatbolig og indeholdt journaler på børnene (lyserøde ark). Der var tale om flere læs i trillebørene. Pedellen, som overvågede afbrændingen fortalte, at dette var nødvendigt for at forhindre at papirerne "faldt i de forkerte hænder".

Se dog ID 1860 nedenfor under punkt 4.2.7.

4.2 Udsagn fra andre end klagerne

Undersøgeren har i begrænset omfang haft adgang til udsagn fra andre end klagerne, herunder lærere/administrativt personale samt administrativt personale hos Aalborg Kommune. Årsagen hertil er dels, at kun få lærere har givet samtykke til, at materiale fra politirapporten kunne udleveres til

Undersøgeren, og dels at nogle af de pågældende, efter et oprindeligt samtykke, efterfølgende har afstået fra at deltage i opfølgende interviews.

Da undersøgelsen i det hele er baseret på frivillighed, har dette medført, at der alene er et begrænset antal interviews fra lærerne / administrativt personale i undersøgelsen².

4.2.1 Baggrunden for børnenes ophold på Gravshoved Kostskole

Samtlige de interviewede anfører, at baggrunden for, at børnene kom på Gravshoved Kostskole, var forhold som dårlige forhold i hjemmet, børn som ikke kunne begå sig i skolen og samfundet i øvrigt, og at nogle af børnene var ude i småkriminalitet.

En enkelt tidligere ansat i kommunen anfører, at hun havde fået oplyst, at Gravshoved Kostskole var til borgerskabets børn, som man ikke kunne styre.

4.2.2 Beskrivelse af Gravshoved Kostskole

De tidligere kommunalt ansatte oplyser samstemmende, at der var tale om en meget velholdt skole, som var beliggende et meget smukt sted. Der var under besøg på skolen, ikke en finger at sætte på de materielle forhold. Børnene var velfriserede og så godt ud.

4.2.3 Pædagogikken på Gravshoved Kostskole

Flere betegner pædagogikken som værende ensidigt dikteret af Forstanderen. Det var hans opfattelse, at de børn som kom på Gravshoved Kostskole skulle brydes ned og derefter bygges op igen.

Han havde en holdning om, at det var forældrene, der var noget galt med og ikke børnene. Derfor arbejdede han ikke på relationen mellem børn og forældre.

Der var tale om en konsekvenspædagogik. Børnene skulle høre efter, hvad der blev sagt. De voksne skulle være tydelige voksne. Lærerne skulle gøre det, de sagde.

² Ifølge Nordjyske den 2. januar 2023 afviser lærerne generelt kritikpunkterne

4.2.4 Beskrivelser af Forstanderen

Er af flere blevet beskrevet som en meget charmerende mand, som kunne komme med store floskler. Kaldt "karseklippet københavner i læderjakke". Meget bevidst om at få sin vilje og kunne med sit charmerende væsen komme langt. Kun hvis man blev uenig med ham, viste han en dårlig side, hvor han kunne virke grænseoverskridende, som han er beskrevet af 2 tidligere kommunalt ansatte.

4.2.5 Tilsyn/besøg på Graveshoved Kostskole

De fleste tidligere kommunalt ansatte/rådmænd i Aalborg Kommune oplyser, at der ikke var et egentligt tilsyn. Der var en hel anden måde at gøre tingene på dengang. Man tog "på besøg" på Graveshoved Kostskole. Der var ikke nogen regelmæssighed i det, det skete lidt spontant. De fleste anfører, at det var ca. en gang om året. Det blev nærmest planlagt som en studietur for at skabe hygge.

Besøget var et aftalt besøg, idet de jo skulle beværetes, når de kom på Graveshoved Kostskole. Under besøget talte de med ledelsen. De talte ikke med børnene. Det lå slet ikke i "tidens ånd" at tale med børnene. De hilste blot på de børn, de så under besøget. Besøget havde ikke karakter af tilsyn.

De fleste oplyser, at de ikke skulle aflægge rapporter efter besøget. Det var en helt anden tid, og en helt anden måde at gøre tingene på. Ingen af de interviewede rådmænd/politikere oplyser, at de på noget tidspunkt har set rapporter vedrørende tilsyn på Graveshoved Kostskole.

Ingen tidligere rådmænd/politikere i Aalborg Kommune kan huske, at der har været indberetninger om forholdene på Graveshoved Kostskole, eller at der var noget galt på Graveshoved Kostskole. Der er ingen erindring om, at kommunen skulle have været oplyst om problemer på Graveshoved Kostskole³.

En tidligere ansat psykolog (ID 1786) oplyser, at vedkommende klagede over Forstanderens pædagogik til den daværende skolechef. Det eneste vedkommende fik ud af den klage var, at hun af

³ Se Nordjyske den 3. januar 2023

skolechefen blev sendt til Graveshoved Kostskole og skulle stå til regnskab for klagen overfor Forstanderen.

Det er holdningen fra flere, at Graveshoved Kostskole havde gode resultater med de børn, som opholdt sig på skolen. De allerfleste var efter opholdet blevet bedre både socialt og fagligt.

Kun en enkelt af de interviewede fortæller om enkelte overgreb i form af vold.

4.2.6 Interview af lærer/tidligere ansatte på Graveshoved Kostskole

Der kunne være tale om børn der kom fra borgerlige hjem, men også børn som nærmest styrede deres egne forældre.

Af flere betegnes børnene ved deres ankomst til Graveshoved Kostskole som "sølle og forhutlede".

Mange af børnene var fagligt udfordrede og havde været mobbet i skolen. De havde derfor lavt selvværd, som i mange tilfælde gav sig udslag i, at de var udadreagerende eller ikke ville indordne sig under regler.

Det var børn, der havde mistet tilliden til voksne.

Det var holdningen på Graveshoved Kostskole, at deres forældre var problemet. Det var sultne og forknyttede børn. Der var en konsekvent pædagogik, som blandt andet gik på at man spiste det der blev serveret. Man skulle blive siddende, til der var spist op. Alle sad i spisesalen og spiste sammen. Ingen af de interviewede lærere havde set tvangsfodring.

Man accepterede ikke mobning mellem børnene, og hvis man svarede de voksne imod, fik man at vide, at de voksne bestemte.

Der var tale om en meget flot skole, velholdt ud fra synspunktet om, at jo pænere stedet er, jo mere passer man på skolen. Graveshoved Kostskole havde i lokalområdet et meget godt ry.

4.2.7 De enkelte udsagn

ID 1863

Har været forpraktikant på skolen i 1 år og har forklaret, at personalet altid opholdt sig sammen med børnene. Der var intet personalerum.

ID 1860

Har forklaret, at der var en konsekvent pædagogik, fordi det var nødvendigt. Hun mener ikke, at der var nogle grænser der blev overskredet, i hvert fald ikke hvad hun er bekendt med.

ID 1860

Forstanderen var en meget gammeldags leder. Hans ord var lov, men man kunne godt have en god snak med ham.

ID 1860

Der blev serveret god mad. God gammeldags dansk mad. Man spiste det, der blev serveret. Det man øste op på tallerkenen, skulle man selv spise op. Man måtte blive siddende til det var spist. Det var god gammeldags opdragelse.

ID 1865

Var på skolen det sidste år inden lukning. Slet ikke enig i pædagogikken på stedet. I spisesituationen skulle man spise det der blev serveret. Gav man efter for børnene, og lod dem lade være med at spise, så havde man givet fortabt og eleven havde vundet over læreren. Hun har ikke selv set elever blive tvangsfodret, men har fået det fortalt af andre lærere.

ID 1865

Husker en episode, hvor en dreng blev revet ned af sin stol af en lærer og tre mandlige ansatte satte sig på ham, en af dem med knæet i brystkassen på ham. Hun husker ikke hvorfor det skete. Hun oplyser også, at eleverne blev irettesat, hvis de ikke hørte efter eller opførte sig ordentligt. Fulgte de ikke irettesættelsen, blev der taget hårdt i armen af dem. Hjalp det heller ikke, blev de lagt på gulvet med et knæ i brystkassen.

Børnene måtte gerne arbejde for lærerne, for at tjene penge. Det var helt frivilligt for eleverne. Der blev aftalt en sats for afregning af arbejdet.

Nogle af børnene kunne være udadreagerende, og disse børn blev holdt fast. Der var imidlertid ikke tale om, at man brugte unødigt vold. Der er helt sikkert blevet talt med store bogstaver, bandet og råbt ad børnene for at få dem til at falde til ro og få ørenlyd indimellem. Hvis der ikke blev ro med det samme, så kunne alle børn på afdelingen godt blive "beordret" til at sidde ved bordet indtil der var ro.

Lærerne fortæller, at når eleverne skulle i seng, så kom nattevagten ind og lagde dynerne over dem, sagde godnat og gav dem et knus.

ID 1863

Forklarer, at der helt sikkert er blevet talt med store bogstaver, bandet og råbt ad børnene for at få ro og ørenlyd indimellem.

ID 1866

Forklarer, at hun af en pædagog havde fået oplyst, at nogle af børnene indimellem stak af, men det gjorde de kun én gang, for når det blev opdaget, blev barnet hentet, og når de fandt barnet, skulle barnet gå hjem til skolen, mens pædagogen kørte lige så stille bagefter i bilen. Dengang tænkte man, "så kan de lære det", men det ville selvfølgelig ikke gå i dag.

ID 1860

Fortæller, at én gang om ugen i danskundervisningen skulle børnene skrive breve til deres forældre. Disse blev læst af en lærer eller en pædagog. Brevene skulle helst have et positivt indhold. Var der i brevet et negativt indhold, så tog læreren/ pædagogen en snak med eleven om det. Brevet blev derefter lavet om. Baggrunden for dette var alene et hensyn til forældrene. Det var jo blevet besluttet, at børnene skulle være på Graveshoved Kostskole. Derfor var det ikke godt for forældrene, hvis børnene for eksempel skrev, at de længtes hjem.

ID 1863

Har forklaret, at alle børn på Graveshoved Kostskole var hjemme i weekenden. Skolen var nemlig lukket.

ID 1864

Har forklaret, at børnene i weekenderne godt kunne være på skolen med eleverne. Han mener ikke, at der var børn med lærerne hjemme i weekenderne.

ID 1863

Har forklaret, at børnene skulle være pænt klippet og fik nyt tøj på, når de kom til skolen. Det var selvfølgelig lidt konservativt. Tror, det er helt rigtigt, at drengene fik klippet en pisk af, hvis de havde en sådan.

ID 1860

Var ansat som kontorassistent, da skolen lukkede og fortæller, at hun sagtens kan forestille sig, at man ved lukning af skolen brændte alle rapporter over børnene. Det ser hun ikke noget underligt i, idet de rapporter, der var på skolen alene, var kopier. Rapporterne blev løbende sendt til den PPR-afdeling, som havde anbragt barnet på Graveshoved Kostskole. Der var møder vedrørende børnene hver uge. Hun renskrev rapporterne.

5. Kontakt til eller tilsyn fra Aalborg Kommune

De interviewede udtaler alle, at de ikke er bekendt med, at der har fundet et egentligt tilsyn sted på skolen. Desuden, at de ikke har kendskab til, at personer på besøg talte med børnene uden at lærerne var til stede.

Der har været gentagne besøg fra Aalborg Kommune, men i form af besøg, hvor man talte med Forstanderen / lærerne. Ingen af de interviewede oplyser, at repræsentanterne fra Aalborg Kommune talte med børnene i forbindelse med besøgene.

ID 1140, 12 år 1969

Har vanskeligt ved at tale om forholdene på Gravenshoved Kostskole, navnlig de seksuelle krænkelse, som han mener har påvirket ham siden gennem tre ægteskaber. Reagerer stadig, når han hører navne fra området eks. Christiansfeld. Mener at faderen klagede til Henning G. Jensen.

ID 1687, 12 år 1984

Ville ikke kysse godnat med læreren. Hendes far blev meget vred, da han hørte om, at dette foregik og ringede til borgmesteren med en klage. Hun mener ikke, der kom noget ud af dette. Hendes mor troede ikke, det var foregået og hun følte sig stemplet som utroværdig.

Hendes værelseskammerat, X1 må have set, at hun blev slået, men kan ikke huske noget.

Har været udsat for gentagne blufærdighedskrænkelser fra NN, berøringer/beluring og har fortalt om dette til Politiet.

6. Bevisvurdering af de modtagne udsagn

Troværdigheden af de ovenfor beskrevne udsagn er i interviewene blevet efterprøvet ved relativt detaljerede spørgsmål til klagernes tidligere udsagn til Politiet. Udsagnene til Politiet er typisk afgivet i foråret 2022, mens interviewene til brug for denne undersøgelse er afgivet i sidste kvartal 2022.

Der har generelt været god overensstemmelse mellem, hvad der er forklaret til Politiet, og hvad der er forklaret til denne undersøgelse.

Spørgsmålet om troværdigheden af udsagn om overgreb begået for mange år siden er indgående behandlet i danske og internationale undersøgelser⁴. Konklusionen er, at der snarere

⁴ Se Maria Rytter: Godhavnsrapporten 2011 (herefter kaldet Godhavnsrapporten) side 19 med henvisninger. Se også J. A. Chu m. fl.: Memories of childhood abuse, dissociation, amnesia and Corroboration, 1999

underreporteres end overreporteres om overgreb i barndommen, idet mange fortrænger traumatiske oplevelser.

I en række af de foretagne interviews har den interviewede givet udtryk for, at det var vanskeligt at tale om disse forhold, som i mange tilfælde havde været undertrykt i mange år. Nogle har således ved den første kontakt meldt tilbage, at de behøvede mere tid for at kunne vurdere, om de havde lyst til at medvirke i interviews. Omkring 40 personer vendte ikke tilbage på forespørgsel angående interview, hvilket kan have mange årsager, men ulyst til at tale om ubehagelige oplevelser for mange år siden kan meget vel være én af dem.

De interviewede har forud for undersøgelsen organiseret sig i to Facebook-grupper, og har således haft mulighed for at kommunikere indbyrdes om de forhold, der blev undersøgt og for at udveksle referater af de interviews, der har fundet sted. De interviewede har generelt ikke ønsket at få gennemlæst forklaringerne til Politiet. Siden sagen blev rejst i 2021, har der været relativt detaljerede oplysninger i pressen om klagepunkterne.

Det forhold, at de beskrevne forhold har fundet sted for mange år siden, kan i sig selv medføre en vis usikkerhed om nøjagtigheden af de afgivne udsagn. Det fremgår dog, af de ovennævnte undersøgelser, at dramatiske hændelser og traumatiske oplevelser huskes i mange år, mens mere dagligdags oplevelser glemmes hurtigt.

Som nævnt ovenfor er det ikke alle de interviewede, der har kunnet fortælle om vold eller andre former for overgreb. Nogle interviewede udtaler tværtimod at de er sikre på, at vold/sekuelle krænkelser ikke har fundet sted, men anerkender dog, at der var en stram disciplin på skolen.

Det forhold, at det ikke er alle, der har været udsat for, eller kan fortælle om overgreb, kan imidlertid ikke tages som udtryk for, at beretningerne om overgreb er utroværdige. Samme problemstilling kendes fra andre undersøgelser⁵.

⁵ Se undersøgelsen vedrørende Herlufsholm [Uvildig advokatundersøgelse \(herlufsholm.dk\)](https://herlufsholm.dk), Elmann 31. oktober 2022

Mange af de interviewede har givet udtryk for, at der på Gravshoved Kostskole var en tavsheds-kultur, hvor børnene ikke talte indbyrdes om ubehagelige oplevelser. Dette gælder i særdeleshed udsagn om seksuelle overgreb. Mange af de interviewede har også kunnet fortælle, at de ikke blev troet, når de fortalte deres forældre om overgreb, hvilket stemmer med, at forældrene i kraft af gennemgangen af de breve, der blev skrevet hjem (se punkt 4.1.6) kun fik positive udsagn fra Gra-
vshoved Kostskole.

Mange forventede derfor ikke at blive troet, når de klagede over forholdene på Gravshoved Kost-
skole. Som nævnt i rapporten vedrørende undersøgelsens Del 2 kom der i 2009 en skriftlig klage til
Aalborg Kommune, hvilken ikke førte til, at der blev igangsat yderligere undersøgelser.

Børnenes til tider udadreagerende adfærd var forudset af Forstanderen i 1976, hvilket blev behand-
let i rapportens vedrørende undersøgelsens Del 2⁶.

Et motiv til at overrapportere hændelser fra Gravshoved Kostskole kunne være et ønske om at
opnå en økonomisk kompensation. De interviewede er orienteret om, at det fremgår af undersøgel-
sens kommissorium, at Undersøgeren ikke skal beskæftige sig med erstatningsspørgsmål, men
alene kan bringe spørgsmålet om erstatning eller godtgørelse op for kommunen. Mange af de inter-
viewede har dog også udtrykt, at erstatning/godtgørelse ikke er det vigtigste i sagen, men i stedet,

⁶ Se følgende manifest fra Forstanderen fra 1976, nærmere omtalt i rapportens Del 2 side

Det klassiske eksempel er "idioten" som er et lykkeligt menneske, fordi han kun skal leve op til få talenter. Han har kun få.
Heroverfor står vi andre almindelige mennesker med rimeligt mange talenter, talenter som vi svigter hver dag. Vi har pro-
blemer. Jo flere talenter, jo flere problemer.

Putter vi nu denne menneskeopfattelse over på vores børn vil vi se, at jo mere, de reagerer ud af (adfærdsvanskeligt, kri-
minelt, aggressivt, tissinge i bukserne o. s. v.) jo flere talenter er det udtryk for.

Man kan efter vores mening gå så langt som til at sige, at de børn, som ikke reagerer på deres skolesituation, ikke er helt
normale. Eller uden de store talenter.

I hvert fald er det vores erfaring (og tradition) på Gravshoved Kostskole, at eleverne her kan hæves skolemæssigt adskil-
lige år, og at ingen sendes hjem herfra uden garanti for, at de er på niveau pædagogisk og dermed adfærdsmæssigt.

at Aalborg Kommune vedkendte sig sit ansvar for, hvad der var foregået på Gravenshoved Kostskole.

Sammenfattende vurderer jeg de mange udsagn om vold /seksuelle krænkelser/nedværdigende behandling, som generelt troværdige af især følgende grunde:

- Der er god overensstemmelse mellem klagernes forklaringer indbyrdes (mange episoder er set af flere).
- Der er god overensstemmelse mellem klagernes forklaringer til Politiet og forklaringerne til Undersøgeren.
- Nogle af de ovenfor under 4.2.7 refererede udsagn (ID 1860, ID 1865, ID 1866) bekræfter i et vist omfang klagernes udsagn.
- Kulturen på Gravenshoved Kostskole var stærkt præget af, de af Forstanderen beskrevne pædagogiske principper (se ovenfor note 3), hvorefter børnene først skulle brydes ned og siden bygges op igen, hvilket stemmer med klagernes udsagn.

7. Juridisk vurdering af de modtagne udsagn

7.1 Sammenfatning

Hvis klagernes forklaringer lægges til grund, er der efter min vurdering sket overtrædelse af straffeloven (navnlig med hensyn til vold og seksuelle krænkelser og generelt nedværdigende behandling), forbuddet mod fysisk afstraffelse samt over overtrædelse af Den Europæiske Menneskeretskonvention artikel 3.

Politiet har meddelt, at der ikke rejses tiltale i anledning af den politianmeldelse, som kommunen har indgivet. Dette er ikke nødvendigvis udtryk for, at straffeloven ikke har været overtrådt, idet Politiet ikke må rejse sager, hvor der ikke er udsigt til domfældelse. I dette tilfælde, hvor de anmeldte overtrædelser vedrører gamle forhold, kan det være vanskeligt i en straffesag at føre det fornødne

bevis, ligesom mange af de anmeldte forhold vil være forældede, eller involverede personer kan være afdøde ved døden⁷.

Da skolen blev drevet af Aalborg Kommune, har kommunen som arbejdsgiver, ansvaret for forholdene på skolen i forhold til børnene, uanset på hvilket niveau personer i kommunens forvaltning har været informeret.

Det fremgår, at der ikke har fundet et egentligt tilsyn sted fra kommunens side, men det er min vurdering, at denne praksis var i overensstemmelse med, hvad der var sædvanligt på det tidspunkt, skolen blev drevet. Se nedenfor punkt 7.2.4. Jeg finder derfor ikke dette selvstændigt ansvarspådragende.

7.2 Lovgrundlaget

7.2.1 Regler om magtanvendelse/afstraffelse af børn

Magtanvendelse og "indgreb i den fysiske integritet" er intensivt reguleret i lovgivningen, idet magtanvendelse kræver hjemmel.

Læreres adgang til fysisk afstraffelse af børn i skolerne blev gjort ulovligt med virkning fra 1967 i folkeskolen og fra 1. januar 1968 også i børne-og opdragelseshjem.

Forbuddet omfattede legemlig revselse under enhver form og angiver som eksempler at bære et barn i seng, at fastholde et barn, der var udadreagerende og aggressivt, eller at forhindre med magt, at et barn skadede sig selv eller andre.

7.2.2 EMRK

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) indeholder i artikel 3 et forbud mod tortur og umenneskelig eller nedværdigende behandling. Konventionen blev i 1992 inkorporeret i Dansk

⁷ Se Politiets udtalelser til Nordjyske den 4. januar 2023, hvor der redegøres for baggrunden for, at der ikke rejses straffesager, uanset at det anføres, at Politiet mener, at de beskrevne episoder har fundet sted.

Ret, men det er antaget i Dansk Ret, at konventionen, som Danmark ratificerede i 1953, også anvendes på hændelser fra 1992 og tidligere.⁸

Som eksempler på anvendelse af bestemmelsen kan nævnes tilfælde med slag, spuling med iskoldt vand, tvangsfodring, ophængning i armene⁹, voldelig afhøring, ydmygelser/trusler¹⁰. Bestemmelsen anvendes ikke, hvis magtanvendelsen er legitim. Afgørende herfor er dels, om der foreligger en hjemmel til magtanvendelsen og dels om denne er proportional, det vil sige, om magtanvendelsen står i et rimeligt forhold til situationen.

Forpligtelsen til at overholde EMRK påhviler udover Staten offentlige myndigheder, herunder kommuner.

I forhold til Graveshoved Kostskole er det min vurdering, at magtanvendelsen i en række tilfælde er gået længere end nødvendigt og derfor ikke har været legitim. Der er også eksempler på ydmygelser/trusler for eksempel udstillingen af sengevædere for de øvrige elever.

Det er også min vurdering, at børnenes manglende mulighed for uhindret kommunikation med forældrene (kontrol af breve, manglende mulighed for telefonsamtaler uden overvågning) er udtryk for umenneskelig og nedværdigende behandling, som ikke kan retfærdiggøres af pædagogiske hensyn.

7.2.3 Forældelse

Efter forældelseslovens § 3 stk. 5 forældes en forvaltningsmyndigheds ansvar for tilsidesættelse af lovbestemte forpligtelser over for en person under 18 år i forbindelse med overgreb mod denne ikke.

Jeg henviser herom til min redegørelse i undersøgelsens Del 1.

⁸ Se som eksempler afgørelserne Nielsen v/Danmark (Application nr. 10929/84 fra 28. november 1988) og Hauschildt v/Danmark (Application nr. 10486/83 fra 24. maj 1989).

⁹ EMD 2000-06-27

¹⁰ EMD 1999-07-28

7.2.4 Betydningen af, at det beskrevne forløb fandt sted i perioden 1964 – 1993

Vurderingen af forholdene på Gravshoved Kostskole skal ske på grundlag af de normer og regler, der gjaldt på det tidspunkt, institutionen blev drevet.

Der er siden 1993 gennemført en række ændringer i lovgivningen med henblik på at sikre børn mod overgreb. Herunder kan særligt nævnes ”Barnets reform” 1. januar 2011 og indførelse af Socialtilsyn 1. januar 2014. Baggrunden for disse reformer var et ønske om at styrke barnets retsstilling, ofte på baggrund af sager om overgreb.

Forbuddet mod legemlig straf af børn har været gældende siden 1967, og jeg anser det for sikkert, at dette forbud ikke har været overholdt.

8. Den senere udvikling i børnenes liv

De interviewede er blevet spurgt om deres liv efter at have forladt Gravshoved Kostskole, og blevet bedt om selv at vurdere i hvilket omfang, opholdet på Gravshoved Kostskole har påvirket dette. Ud af de interviewede er kun et mindretal i dag i ordinær beskæftigelse. Årsagerne hertil kan dog ikke – heller ikke efter klagerens opfattelse - entydigt henføres til Gravshoved Kostskole.

Klagerne giver samstemmende udtryk for, at de under opholdet på Gravshoved Kostskole i høj grad mistede tilliden til andre mennesker, herunder myndigheder i almindelighed og Aalborg Kommune i særdeleshed. I den forbindelse giver mange udtryk for, at det var en positiv overraskelse, da man i 2021 blev mødt med forståelse ved henvendelsen til kommunen, og at dette blev fulgt op med politianmeldelse og igangsætning af denne undersøgelse.

Antallet af klager giver ikke baggrund for en statistisk vurdering af, om klagerens efterfølgende livsforløb har været anderledes, end det kunne forventes, vurderet ud fra de pågældendes alder og sociale forhold. Det er dog Undersøgerens subjektive opfattelse, at der blandt klagerne også på nuværende tidspunkt er et uforholdsmæssigt højt antal personer med sociale problemer, herunder personer uden beskæftigelse, personer på førtidspension og personer med aktuelle eller tidligere problemer med forskellige former for misbrug og kriminalitet.

9. Om undersøgelsen

Undersøgelsen har fundet sted i perioden primo november 2021 – ultimo december 2022 og har bestået af tre dele.

Første del behandlede spørgsmålet om, hvorvidt kommunen kunne iværksætte støtteforanstaltninger udover gældende lovgivning for personer, der havde haft ophold på Graveshoved Kostskole. Konklusionen var, at dette ville forudsætte et særligt retsgrundlag som ikke var til stede i sagen på daværende tidspunkt. I denne del af undersøgelsen blev også behandlet spørgsmål om forældelse. Denne del af undersøgelsen blev afsluttet i december 2021.

Anden del af undersøgelsen bestod i en gennemgang af de skriftlige kilder i relation til Graveshoved Kostskole med det formål at undersøge om personer i Aalborg Kommunes administration, eller blandt kommunens politikere, havde haft kendskab til de forhold, der nu medførte klage. Konklusionen var, at der ikke i materialet var dokumentation for et sådant kendskab, men også at det skriftlige materiale var mangelfuldt, idet materiale var destrueret.

Tredje del af undersøgelsen, som her afrapporteres, består i interviews med såvel klagere som andre personer med kendskab til forholdene på Graveshoved Kostskole, med det formål at be- eller afkræfte at episoderne har fundet sted. Om rammerne for interviewet henvises til nedenfor under punkt 11.

Undersøgelsen er gennemført i overensstemmelse med Advokatsamfundets Vejledning om Advokatundersøgelser¹¹. Undersøgelsen er ikke foretaget som en ”uvildig advokatundersøgelse”, som dette begreb er beskrevet i Vejledningen, idet Undersøgeren og advokater for samme advokatvirksomhed i undersøgelsesperioden har haft sager for kommunen.

¹¹ Vejledning af 5. september 2022

10. Kommissoriet

Forud for undersøgelsen blev der udarbejdet et kommissorium, hvorfra fremhæves følgende punkter:

10.1 Undersøgelsens formål

Undersøgelsen skal afdække det faktiske begivenhedsforløb, herunder såvel forløbet på institutionen, som hos kommunen. Det er ikke et formål med undersøgelsen at afklare juridiske forpligtelser, idet det kan have uheldige konsekvenser, hvis de to spørgsmål blev behandlet i samme undersøgelse og af samme undersøger.

10.2 Undersøgelsens uafhængighed

Ved uafhængighed af kommunen forstås, at kommunen ikke kan udøve indflydelse på undersøgelsen efter udarbejdelsen af dette kommissorium. Kontakten med kommunen fra Undersøger består således i, at kommunen skal levere oplysninger til Undersøgelsen på anmodning.

10.3 Sammenhæng med Politiets undersøgelser

Aalborg Kommune anmeldte sagen til Politiet samtidig med, at denne undersøgelse blev sat i gang. Det blev i den forbindelse aftalt, at interviews først skulle gennemføres, når Politiets undersøgelser var afsluttede. Klagere der henvendte sig til Undersøgeren mens Politiets undersøgelser stod på, blev dog interviewet.

I august 2022 meddelte Politiet, at der ikke ville blive rejst straffesager i relation til den anmeldelse, Aalborg Kommune havde indgivet.

Undersøgeren indhentede derefter samtykke fra de berørte til indhentelse af Politiets rapporter, hvilke blev udleveret ultimo september 2022.

10.4 Udvalg af personer til interviews

Undersøgeren har henvendt sig til de personer, der var registreret som klagere med opfordring til at disse medvirkede i et interview. Registreringen skete på grundlag af lister fra klagerne, der havde

organiseret sig i de to Facebook-grupper. Undersøgeren opfordrede umiddelbart før Undersøgelsens afslutning de personer, der administrerede Facebook-grupperne til at informere om, at man kunne henvende sig til Undersøgeren, hvis man ønskede at forklare sig.

Forud for færdiggørelsen af undersøgelsens Del 2 opfordrede Undersøgeren gennem pressen til, at alle som lå inde med oplysninger til belysning af sagen til at henvende sig til Undersøgeren.

Undersøgeren henvendte sig derudover til andre personer, der vurderet ud fra det skriftlige materiale, måtte have kendskab til forholdene på Gravshoved Kostskole eller personer, der blev nævnt i forbindelse med interviews, som nogen der kunne have kendskab til forholdene på Gravshoved Kostskole.

Det er ved kontakten med de interviewede understreget, at Undersøgeren er interesseret i alle oplysninger vedrørende Gravshoved Kostskole, uanset om den interviewede er enig eller ikke enig i de klager, der er rejst.

En række personer, herunder pårørende til klagerne, har uopfordret rettet henvendelse til Undersøgeren og ønsket at give oplysninger til undersøgelsen. I nogle tilfælde har de pårørende oplyst, at klagerne ikke selv havde kræfter til at deltage i interviews.

11. Rammer for interviews

Undersøgeren har forud for alle interviews, henvendt sig skriftligt til den, der ønskes interviewet og herunder oplyst følgende rammer for interviewet:

- At deltagelse i interviewet er frivillig
- At svarene skal bruges i en rapport, bestilt af Aalborg Kommune om Gravshoved Kostskole
- At oplysningerne behandles fortroligt
- At der bliver mulighed for at komme med kommentarer til indholdet
- At personoplysninger behandles i henhold til GDPR-vejledning, som sendes forud

- At politirapport er modtaget og gennemgået forud for interviewet.

I enkelte tilfælde har der ikke foreligget politirapport hvorfor Undersøgeren ikke har haft denne oplysning til rådighed forud for interviewet.

Den interviewede har selv kunnet vælge, om interviewet skulle gennemføres ved personligt møde, telefonisk møde eller ved videomøde.

Under interviewet er den interviewede blevet bedt om at forklare nærmere om de emner, der er indeholdt i politirapporten. I de tilfælde, hvor de interviewede har lavet supplerende skriftlige redegørelser, har disse også indgået i interviewet.

Interviewet har også søgt at klarlægge de interviewedes livsforløb efter at de havde forladt Gravshoved Kostskole, idet dette ikke var omfattet af Politiets undersøgelser. I den forbindelse er de interviewede blevet bedt om at vurdere, hvilken betydning de selv mener, Gravshoved Kostskole har haft for deres videre livsforløb.

Efter interviewet er udsendt notat med opfordring til, at den interviewede korrigerer eventuelle fejl eller mangler i notatet. Dette er sket i enkelte tilfælde.

12. Gennemførelse af interviews

Undersøgeren har henvendt sig pr. e-mail eller SMS til alle, som har afleveret kontaktoplysninger med forespørgsel om interview.

Under interviewet er stillet supplerende spørgsmål til de forhold, der er omtalt i politirapporterne (hvor denne er modtaget) og er derudover blevet spurgt om senere livsforløb, herunder uddannelse, beskæftigelse, familieforhold og helbredsforhold.

Interviewet er gennemført i et neutralt tonefald uden at ynke de pågældende, som blot er opfordret til at fortælle, hvad de husker fra Gravshoved Kostskole.

Som afslutning på interviewet er de pågældende blevet bedt om at vurdere i hvilket omfang, de mener, at forløbet på Gravenshoved Kostskole har påvirket dem senere i livet. Se ovenfor under punkt 8.

13. Behandling af personoplysninger (GDPR)

Forud for interviews har de interviewede fået tilsendt vejledning om behandling af personoplysninger.

Det fremgår heraf, at behandlingsgrundlaget for behandling af de personoplysninger er samtykke fra de registrerede jfr. GDPR-artikel 6, stk. 1(a).

Der er alene behandlet personoplysninger for personer, der har givet et sådant samtykke.

Aalborg, den 10. januar 2023

Niels Vase

Advokat (H), Partner